

dan se zopet zberejo. Blizo Priedora so ustaši dobili s šancami se utrdili. Turki so njih zastopaj 2 krat naskočili, pa zgubili 200 ubitih in ranjenih. V Hercegovini je 15.000 upornikov, a Turkov je mnogo več blizo 30.000 in vendar ne morejo hrabrih ustašev premagati, marveč se skrbno držijo zapadne strani, da ostanejo črez Klek z morjem v zvezi, od koder se jim dovažajo čedalje več vojakov in vojne priprave. Pri Klepanici in Prepatnici je vsled tega bil krvav boj. Iz barkane reči je spremljalo 4000 Turkov, a nagloma jih napade 1200 upornikov, ter bi jih bili vse uničili, ako nebi iz Stolca prihitelo 2000 Turkov na pomoč. Turki so zgubili 500 mož in vojno kaso. Pomoči uporniki sedaj ne dobijo. Rusija in Avstrija je tako pritiskala na Srbijo, da je knez Milan ministra Rističa odstavil in poklical ministre Turkom bolj prijazne. Tudi Turek je prisiljen Kristijanom bremena polajšati. Sultan je vsaj tako moral pismeno razglasiti, pa kdo bi Turku zaupal?

Za poduk in kratek čas.

Potovanje v Rim, Neapol in domu.

IX.

Na potu z roko potegnem po bradi, ki že več dni britve ni videla, se spomnim, da nisem nazarejec, in ker ravno pred meno na vratih visi svetel krožnik, grem noter, da se znebim nepotrebnega blaga. To ti je bilo trpljenje, da je bilo joj. Mislil sem, da me s kleši brije. Ustnice sem zatezal, kakor da bi veter kako leso odpiral; sam sebe bi se ustrašil, ako bi se v zrcalu videl. Slednjič je vendar britko delo končano; spustil me je iz svojih nemilih rok.

Zdajci stopi v izbo drug delavec s krtačo pod pazuo in se mi ponuja, osvetliti škornje, ki so bili že tudi tega dela potrebni. Moreš si misliti, kako debelo ga pogledam, ko svojo umetnost ponujajoči po domače reče: „dobri biks“. Prašam ga, ali govori slovenski, ali je ra Slovenskem doma, ali če je kedaj tamkaj bil; vendar ne prvo ne drugo ni bilo. Rojen v Loreti ni prišel nikdar od doma; od kakega slovenskega romarja je te besede slišal, in si jih zapomnil.

Zdaj na glavi in nogah oznažen, potegnem po široki ulici proti svetišču.

Mesto Loreto je še le leta 1586. od papeža Siksta V. dobilo pravice mesta; ima prav za prav le eno ulico; po strmeh bregu stojijo na levo in desno hrami različne visokosti in lepote. Največ je prodajalnic z moleki, brevicami, slikami in drugim blagom, ktero pobožni romarji kupujejo. Prebivalci so večjidel ubogi; živé od romarjev, katerih na leto do $\frac{1}{2}$ milijona semkaj prihaja, da počastijo Marijo, nebeško Kraljico v njeni lastni hišici. Na vsako stopinjo za teboj drnjezgajo berači; še celo v crkvi te nadlegujejo, če ravno je prepovedano. Pri dverih v sveto hišico vedno stoji stra-

žaj, z golo sablo, in ako opazi koga beračiti, ga popade in potisne iz cerkve. Tako se je zgodilo ženi z malo deklico, ki je mene za dar božji nagovorila. Cerkev ima 3 vrata iz bron, s podobami. Izdelati jih je dal papež Pavel V. 1605—1621. Silno visok zvonik je krasnega stroja. Vrh se konča z osemvoglato piramido. Veliki zvon tehta 220 centov. Zvoni se večjidel po eni plati, vendar tako razločno, da stanovniki hitro poznajo, kaj zvonjenje pomeni. Mili glasi zvonov človeku v srce segajo; zdi se mu, da sliši nevidnih duhov nadzemeljsko petje.

Na sredini prostorne cerkve stoji sv. hišica. Lah jo imenuje: Casa santa. Četverna vrata odpirajo vhod v njo. Tesno pri srcu postaja verne mu Katoliku, kedar s svojo grešno nogo stopi v sv. hišico, iz ktere je zasvetilo zveličanje naše. Zdaj stoji v hišici, kjer je bila rojena Mati božja; tukaj je pri svojih stariših sv. Joahimu in Ani preživela svoja detečja leta; tukaj je bila brez madeža spočeta Devica v pobožno molitev zamaknjena, kedar je angel Gabriel pozdravljenje iz nebes prinesel, in jej naznanil, da bo od sv. Duha spočela in mati Sina božjega postala; tukaj se je prečista Devica besedam angela udala rekoč: Dekla sem Gospodova, naj se mi zgodi po tvoji besedi; tukaj, na tem mestu je božja beseda meso postala in začela prebivati med nami. Boš se začudil, ako zagledneš s srebrosvetlimi solzami zalijena očesa ponižno klečečih romarjev? Boš prašal po uzroku, kedar vidiš jih prsa visoko se dvigati, in slišiš glasno vzdihovanje, ki prihaja iz dna srca?

Ljubi bralec! ti želiš vedeti, kako je neki Marijina hišica sem dospela, ki je nekdanj stala v Nazaretu? (Nastavek prihod.)

Razne stvari.

(Popravek.) Jako obžalujemo, da se je naš dopisnik od Voglajne v št. 39. Slov. Gosp. zastran osebe komisarja pri šolskem izpitu v Slivnici varal in razžalil našega naročnika g. Stumbergerja, graščinskega oskrbnika v Jelševem gradu. Prosimo za oprostenje! Uredništvo.

(Svitli cesar) so za pogorelce v Blačah na Koroškem darovali 1000 fl.

(C. k. učiteljsko pripravništvo) v Mariboru šteje 105 slušateljev v 3 razredih, potem 46 rejencev v pripravniškem razredu in 58 učencev v 2 razredoma.

(Iz Celja) poizvemo, da so Jož. Koprivšeka v Levcu mrtvega našli nad hlevom v senu; imel je hudo rano na vratu, ki se je naredila gotovo z ostrim nožem. — Martin Odovnik v Čretah je hlapca Mart. Sapana nastrelil, kedar mu je ta prišel sadja krast, ter ga nevarno ranil.

(V Ciglencih) pod Mariborom sta se pri posestniku Jož. Jugu 2 delalca svadila tako, da je Miha Senekovič s sekiro mahnil po Jurju Bezjaku in ga ubil.